

Twee jaar experimenteren
met co-creatie, wat hebben
we geleerd?

Startup in Residence (SiR) EdTech. 2022-2024

Pilothub EdTech, februari 2025

Eindrapport

Startup in Residence (SiR) EdTech 2022-2024

Twee jaar experimenteren met co-creatie,
wat hebben we geleerd?

Pilothon EdTech, februari 2025

Op deze uitgave is de Creative Commons Naamsvermelding 4.0-licentie van toepassing. Maak bij gebruik van dit werk vermelding van de volgende referentie: Pilothon EdTech (2025). *Eindrapport Startup in Residence (SiR) EdTech 2022-2024: Twee jaar experimenteren met co-creatie, wat hebben we geleerd?* Utrecht: Npuls.

1. Samenvatting

In 2022-2023 is onder het Versnellingsplan het eerste Startup in Residence (SiR) EdTech-programma (1.0) uitgevoerd. In 2023-2024 volgde een tweede editie (2.0), opgestart binnen SURF en later ondergebracht binnen de pilothub EdTech van Npuls. Binnen SiR EdTech werkten instellingen samen met EdTech-startups aan onderwijsuitdagingen waarbij educatieve technologie een mogelijke oplossing kon bieden. In co-creatie ontwikkelden zij een EdTech-oplossing voor een concrete onderwijsvraag, begeleid door een programmteam vanuit SiR EdTech.

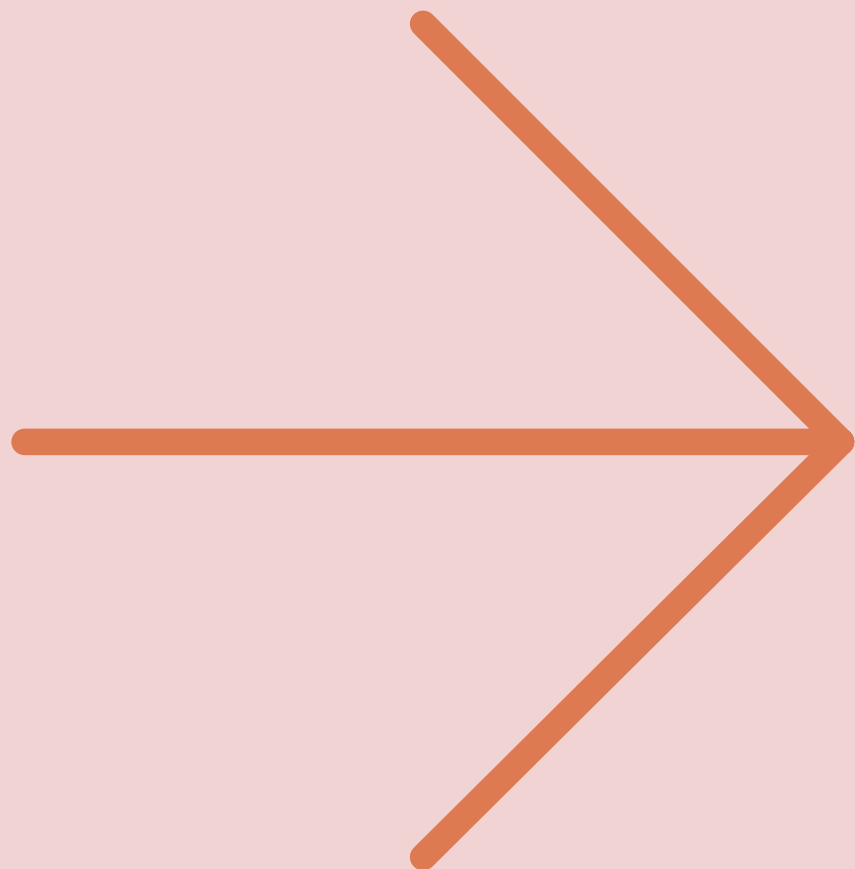
Co-creatie heeft als doel betere en dus duurzamere EdTech-oplossingen te ontwikkelen. Niet alleen door de nauwe samenwerking, maar ook doordat co-creatie van instellingen vraagt om hun innovatieprocessen proactief, integraal en strategisch aan te pakken. Daarnaast biedt co-creatie in de vorm van SiR EdTech instellingen de mogelijkheid om volgens publieke waarden samen te werken met kleine marktpartijen, waardoor ze op termijn minder afhankelijk worden van grote EdTech-leveranciers.

Een waardevolle opbrengst van deze programma's is de ervaring die is opgedaan met de behoeften van instellingen en startups bij co-creatie. De lessen uit deze trajecten bieden inzichten die bijdragen aan het verbeteren van samenwerking en innovatie in het onderwijs.

Pilottrajecten

Onder SiR EdTech 1.0 werden 7 challenges geformuleerd vanuit 8 instellingen en 6 matches gemaakt met startups, wat resulteerde in 3 pilottrajecten: Universiteit Tilburg en Student-Pulse, Vrije Universiteit en Writefull, en Universiteit Utrecht en Master Challenge. Onder SiR EdTech 2.0 werden 5 pilottrajecten gestart: Hogeschool Rotterdam en Skillfull, Universiteit Groningen en Talent Tree LDA, Hogeschool Utrecht en Game Tailors, Hogeschool Utrecht en Datamonqs, en Hogeschool Arnhem Nijmegen en Startupandrunning.

De pilots hebben waardevolle inzichten opgeleverd over het proces van co-creatie en de implementatie van EdTech-oplossingen, al zijn ze nog niet allemaal volledig afgerond. Een voorbeeld is de pilot van de Rijksuniversiteit Groningen en Talent Tree LDA, waar nog gezocht wordt naar een geschikte landingsplaats voor verdere toepassing. Deze ervaringen onderstrepen het belang van langdurige samenwerking en het goed afstemmen van verwachtingen tussen instellingen en startups.

Behoeftte als uitgangspunt

Co-creatie moet beginnen met het signaleren van een onderwijskundig probleem dat met ICT kan worden opgelost. Dit betekent dat het onderwijs initiatiefnemer moet zijn van onderwijs-innovatie met ICT.

Inbedding in de instelling

Andere relevante partijen binnen de instelling moeten van meet af aan bij het proces worden betrokken: wat is de gezamenlijke visie? Na afloop van de pilot is dat veel moeilijker. Ook het politiek-bestuurlijke proces binnen een instelling en de impact hiervan op innovatietrajecten moet voldoende aandacht krijgen.

Aanbesteding

Bij SiR EdTech vond de co-creatie plaats op basis van een aanbesteding door de instelling. De verwachting was dat dit een drempel zou wegnemen voor opschaling en langetermijn-financiering wanneer de pilot succesvol was: er was immers al een leveranciersrelatie met de startup. In de praktijk bleek dit echter (tot nu toe) niet zo te zijn.

Begeleiding

Een programmteam van SiR EdTech begeleidde de instellingen en startups gedurende het hele proces, van het formuleren van een 'challenge' tot en met de evaluatie. Dit werd zeer gewaardeerd. Er was mentoring, en tijdens de georganiseerde evenementen leerden de betrokken partijen elkaar en elkaars complexe werelden goed kennen. De evenementen waren ook een mooi platform om successen en ervaringen te delen.

Traject voor startups

Voor de deelnemende bedrijven waren er trainingen. Zo hielp het programmteam hen niet alleen om binnen te komen bij onderwijsinstellingen, maar ook om de onderwijswereld beter te begrijpen. De inhoud van deze trainingen kan het beste vooraf ingevuld worden in samenspraak met de bedrijven. Vanuit de instellingen werd de behoefte uitgesproken aan een vergelijkbaar programma, om als organisatie beter te leren omgaan met startups.

Samenbrengen

SiR EdTech is er goed in geslaagd om partijen bij elkaar te brengen. Co-creatie op basis van een concrete 'challenge' stimuleerde de startups om verder te kijken dan een eerste oplossing. Ze konden door de begeleiding vanuit Npuls ook een netwerk opbouwen in de onderwijswereld. De kern van het succes van SiR EdTech was dat de juiste mensen bij elkaar werden gebracht: gelijkgestemden die passende oplossingen wilden ontwikkelen voor echte problemen.

2. Wat is SiR EdTech?

▶▶ Het doel: co-creatie van educatieve technologie

Tussen 2022 en 2024 werden SiR EdTech 1.0 en 2.0 uitgevoerd. Beide programma's hadden als doel om samenwerking te organiseren van onderwijsinstellingen met innovatieve bedrijven die educatieve technologie (EdTech) ontwikkelen.

Gezamenlijk zouden ze innovatieve oplossingen ontwikkelen voor het onderwijs. Deze 'co-creatie' zou drie voordelen kunnen hebben:

- Vraag en aanbod worden beter afgestemd, wat leidt tot betere producten voor het onderwijs.
- Instellingen pakken hun innovatie meer proactief, integraal en strategisch aan.
- Door co-creatie met start/scale-ups pakken instellingen regie; zo worden ze minder afhankelijk van grote EdTech-leveranciers. Hiermee worden ook publieke waarden beter geborgd.

Het middel: SiR EdTech

Startup in Residence (SiR) is een bewezen manier om publieke organisaties te koppelen aan innovatieve bedrijven, waaronder startups. Het idee van een 'residency' vindt zijn oorsprong in San Francisco, waar de gemeente ondernemerschap stimuleert door ondernemers te laten werken aan vraagstukken vanuit het stadsbestuur. Geïnspireerd door dit idee heeft de gemeente Amsterdam in 2015 het concept in Nederland geïntroduceerd, om de werelden van startups en overheid samen te brengen.

Gezien de goede ervaringen heeft SURF onderzocht of een SiR-programma ook binnen de educatieve sector mogelijk was. Dit heeft in 2022 geleid tot een pilot: het eerste SiR EdTech-programma vanuit het Versnellingsplan. SiR EdTech 1.0 werd gevolgd door SiR EdTech 2.0 vanuit Npuls, dat in het voorjaar van 2024 werd afgesloten.

Het concept van SiR EdTech draaide om het realiseren van producten waarmee concrete vraagstukken binnen het onderwijs van een instelling konden worden opgelost.

De koppeling van een onderwijsinstelling aan een startup kwam tot stand via Europese aanbesteding. Bij de start van de pilot was de aanbesteding dus al rond. Dit maakte het mogelijk om bij een succesvolle samenwerking de ontwikkelde oplossing meteen te implementeren en op te schalen. Zo zouden kleine, innovatieve en ambitieuze bedrijven een mogelijkheid krijgen

om hun product verder te ontwikkelen, en konden instellingen dergelijke innovaties ook voor de langere termijn implementeren en gebruiken.

Een cruciaal element was ook dat het hele proces gedurende de pilot werd begeleid door een derde partij, namelijk het programmteam van SiR EdTech (vanuit het Versnellingsplan en later Npuls).

Onderwijsinstellingen

De taak van een deelnemende instelling was om een duidelijke **challenge** te formuleren. Dit was een vraagstuk dat zich naar verwachting liet oplossen door onderwijsinnovatie met educatieve technologie. De instelling moest aan een aantal voorwaarden voldoen, die deels werden vastgelegd in een SiR EdTech-contract:

- Er wordt een **vraagstuk** (probleem met aanleiding) geformuleerd, niet een oplossing.
- De challenge-eigenaar heeft **last van het vraagstuk** of kan de partijen betrekken die er last van hebben.
- Het vraagstuk is **actueel en urgent**.
- Het vraagstuk is **breed genoeg** om er creatieve oplossingen voor te kunnen bedenken, maar ook specifiek genoeg om oplosbaar te zijn.
- Het vraagstuk is **schaalbaar** en kan van een pilot naar een breder inzetbare oplossing gaan.
- Er is **steun** binnen de betrokken afdelingen en er is voldoende budget beschikbaar. De instelling moet minimaal €10.000 pilotbudget reserveren per vraagstuk, plus budget en bemensing voor het eventueel implementeren van de oplossing.
- De instelling werkt **nauw samen** met de startup om de oplossing tot een succes te maken. Zo dient de instelling toegang te verlenen tot relevante data en contacten om de startup te ondersteunen.

Startups

Startups konden inschrijven op de challenges die via Europese aanbesteding werden uitgezet. Ook zij kregen enkele voorwaarden waar ze aan moesten voldoen:

- Ze zijn **minder dan 6 jaar oud**.
- Ze tellen **minder dan 20 FTE**.
- Ze zijn **niet ontstaan uit een groot bedrijf** (250 medewerkers of meer).
- Ze beschikken over een **minimal viable product** (MVP); dat wil zeggen een product dat (net) genoeg functionaliteit heeft om waarde te hebben voor een gebruiker en in de praktijk getest te kunnen worden.

SiR EdTech-programmteam

Npuls stelde een SiR EdTech-programmteam samen om de pilots te begeleiden.

Dit had de volgende taken:

- Het **verzamen van challenges** bij instellingen. Hiertoe werden onder meer twee ‘challenge-sessies’ georganiseerd.
- Op basis van de challenges een **standaard-aanbesteding** opstellen, in samenwerking met de juridische afdelingen van onder meer SURF.
- Het uitvoeren van een **eerste beoordeling** van de inschrijvingen door startups; niet alleen om te controleren of ze aan de voorwaarden voldeden, maar ook om de kwaliteit en ‘fit’ te beoordelen.
- Het **bevorderen van de samenwerking** tussen de startup en de onderwijsinstelling gedurende de co-creatiefase door het organiseren van bijeenkomsten. Verder organiseerde het programmteam maandelijkse workshops en intervisiebijeenkomsten voor de startups.
- Het koppelen van een **mentor** aan ieder traject. Deze begeleidde het proces tussen startup en challenge-eigenaar en was aanwezig bij de gezamenlijke sessies. Daarnaast had elke mentor een aantal een-op-een sessies met de startup om deze verder te helpen in het proces.

3. Fasering van het programma

Het SiR EdTech-programma bestond uit vier fasen, met een totale doorlooptijd van 17 maanden. Zie de bijlage voor een meer uitgebreid overzicht van deze vier fasen.

Vorbereidingsfase (5 maanden)

Het SiR EdTech-programmateam verzamelde challenges bij onderwijsinstellingen. Met de geselecteerde 'challenge-eigenaren' werd een SiR EdTech-contract getekend.

"Het is van belang dat, als basis van het SiR EdTech-traject, een onderwijskundige een probleem signaleert dat een ICT-oplossing heeft, in plaats van signalering door bijvoorbeeld de centrale ICT-dienst/afdeling. Hier zou Npuls op voorhand wellicht nog strakker op kunnen selecteren."

Deelnemende instelling

"Deze challenge liet ons verder kijken dan de eerste initiële oplossing, versterkt door de expertise en praktische invulling van de Challenge Owner."

Deelnemende startup

Aanbestedingsproces (4 maanden)

Het programmamateam stelde een standaard-aanbesteding op, in samenspraak met juridisch deskundigen. Na akkoord door de instellingen zetten deze hun aanbestedingen uit op TenderNed, om zoveel mogelijk startups te bereiken. Na een wettelijk vastgelegde periode waarin startups zich konden inschrijven, en een periode waarin afgewezen partijen bezwaar konden maken, werden de definitieve gunningen verleend aan de bedrijven die geschikt waren bevonden.

"Startup in Residence biedt startups een unieke kans en vormt een ideale springplank om voet aan de grond te krijgen binnen de EdTech-sector. Je verwerft waardevolle kennis, breidt je netwerk uit en werkt samen met een onderwijsinstelling aan concrete oplossingen."

Deelnemende startup

“Een stukje begeleiding over hoe we als onderwijsinstelling omgaan met de vernieuwers in de markt (startups/scaleups) zou een mooie toevoeging zijn aan het traject. Dus hoe pas je het eigen governance proces aan op een manier die reëel is voor de startups zonder ze alle compliance eisen voor te leggen zoals normaliter gebeurt bij leveranciers.”

Deelnemende instelling

Co-creatiefase (6 maanden)

Gedurende de co-creatiefase werd de samenwerking tussen de startup en de onderwijsinstelling begeleid door het programmteam, met als doel een concrete pilot te realiseren.

“Dankzij een goed georganiseerde kick-off leerde je alle betrokken partijen meteen goed kennen. Dit zorgde voor een mooie basis voor het vervolgetraject.”

Deelnemende instelling

“De trainingen waren soms iets te algemeen. Ik zou van tevoren vragen welke trainingen we graag zouden krijgen, en deze vervolgens faciliteren in het programma.”

Deelnemende startup

Deze fase werd gestructureerd met een viertal evenementen. Dat waren achtereenvolgens:

1. De *kick-off*, met een eerste *deep dive* waarin concrete afspraken werden uitgewerkt.
2. Tweede *deep dive*, een maand later.
3. De SiR EdTech Carrousel Dag halverwege het programma: hier konden alle deelnemende organisaties zowel plenair als in wisselende combinaties ervaringen en advies uitwisselen.
4. De Demo Day aan het eind: de startups presenteerden de resultaten van de co-creatie aan vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en bedrijven tijdens het EdTech Event.

“SiR EdTech heeft voor ons als startup een optimaal programma gefaciliteerd. Met behulp van trainingen, een mentor en interactieve sessies konden wij samen met de instelling werken aan een oplossing.”

Deelnemende startup

“Wat er gebeuren moet na de pilotfase, zou bij de start al besproken moeten worden.”

Deelnemende instelling

“Het SiR EdTech-traject heeft ons goede inzichten gegeven in het complexe EdTech landschap. De ondersteuning overtrof onze verwachtingen; het gaat verder dan alleen het bij elkaar brengen van challenge owner en startup. SiR EdTech faciliteerde via sessies en events de ontwikkeling van onze kennis en ons netwerk binnen de EdTech sector.”

Deelnemende startup

Evaluatiefase (2 maanden)

Afhankelijk van het resultaat werd met de betrokken partijen gekeken of de oplossing ook daadwerkelijk grootschalig geïmplementeerd ging worden bij de instelling. Hiervoor hoefde dan geen nieuw aanbestedingstraject te worden gevolgd.

Daarnaast werd een bijeenkomst gehouden voor alle betrokken organisaties waarin ze feedback konden geven op de opzet van het SiR EdTech-programma.

“Ik zou tussentijds meer momenten toevoegen om je vooruitgang te laten zien aan elkaar (andere SiR EdTech deelnemers). Dit kon nu alleen tijdens de Demo-day, aan het einde van het programma.”

Deelnemende instelling

“De kracht van vernieuwing schuilt in het samenbrengen van de juiste mensen. Zonder draagvlak geen bouwwerk. Het SiR EdTech programma was professioneel en stond in het teken van verbinding maken binnen EdTech.”

Deelnemende instelling

4. Evaluatie

De evaluatiebijeenkomst met challenge-owners en startups heeft veel nuttige feedback opgeleverd. Hieronder staan de voornaamste uitkomsten.

Wat maakte SiR EdTech tot een succes?

Allereerst de energie en bevologenheid vanuit instellingen. De challenge-eigenaren waren enthousiast, betrokken en vervulden een centrale rol binnen hun instelling. Zowel zij als de startups waren enorm gemotiveerd om gezamenlijk een goed passend product te ontwikkelen.

Ook intern, binnen het programmateam, werd met veel expertise en enthousiasme effectief samengewerkt. De driehoek van Npuls/SURF, instellingen en startups bleek te werken. Binnen SURF en Npuls kreeg het programma veel steun: het is een aansprekend concept en was een mooie etalage voor de Pilothon EdTech.

Een belangrijke observatie was dat SiR EdTech het meest succesvol bleek bij instellingen waar het onderwijs (de opleidingsmanagers en docenten) direct was aangehaakt.

Kern van het programma vond men het verbinden van gelijkgestemden die echt iets wilden doen, buiten de bureaucratie om: in SiR EdTech-verband konden instellingen echt stappen zetten. Dit resulteerde in een succesvol doorlopen pilotfase bij acht instellingen, waarin zij samen met startups een concreet product hebben ontwikkeld.

Er was ook veel waardering voor de begeleiding vanuit Npuls. De mentoren waren een waardevolle toevoeging aan het SiR EdTech-concept. Voor startups was het begeleidingstraject vanuit Npuls het meest waardevol: zij noemden dit een 'MBA-traject voor startups'. Niet alleen om binnen te komen bij onderwijsinstellingen, maar ook om de onderwijswereld beter te begrijpen.

Wat kon er beter?

Implementatie

Ondanks dat de aanbesteding vooraf was geregeld, hadden de acht pilots bij publicatie van dit rapport nog niet geleid tot (instellingsbrede) implementatie van de ontwikkelde tools. Zoals ook uit [andere activiteiten](#) van de Pilothon EdTech blijkt, kunnen instellingen over het algemeen goed en snel starten met pilots, maar zijn implementatie en opschaling bij succes vaak niet vooraf geregeld. Het waarom hiervan valt buiten de scope van dit rapport, maar

langetermijnfinanciering en mogelijkheden, wensen en randvoorwaarden voor opschaling na een succesvolle pilot moeten onderdeel zijn van de voorbereidingsfase van een co-creatie-traject.

Onderwijs als eigenaar

De basis van een SiR EdTech-traject moet zijn dat iemand uit het onderwijs een probleem signaleert dat mogelijk met een ICT-toepassing kan worden opgelost. Onderwijs moet eigenaar zijn. We spreken bewust van een persoon als initiator, want kracht en commitment van een challenge-owner – een individu – is essentieel voor het succes van SiR EdTech. Het initiatief moet dus bijvoorbeeld niet (enkel) komen van de centrale ICT-dienst. Het risico bestaat dan namelijk dat de ontwikkelde oplossing geen inbedding vindt in het onderwijs, dat toch de beoogde eindgebruiker is. Hier zou Npuls wellicht nog strakker op kunnen selecteren.

Bestuurlijke dimensie

Daarnaast is het van belang om gedurende het gehele traject aandacht te besteden aan het politiek-bestuurlijke proces binnen een instelling en de impact hiervan op innovatietrajecten. In veel trajecten bleek dit (indirect) impact te hebben op de samenwerking, terwijl zeker startups hier geen grip op hadden en er (te) weinig aandacht aan werd besteed. Gedurende elk SiR EdTech-traject moet meer nadruk worden gelegd op een multidisciplinaire aanpak binnen instellingen, waarbij alle belangrijke stakeholders worden betrokken.

Ondersteuning

Hier ligt ook een rol voor mentoren: ze zouden meer als procesmanager kunnen functioneren. Of men zou naast de mentor een procesmanager kunnen laten aansluiten. Men sprak ook behoefte uit aan méér mentoren of mentoren met andere expertise (zoals diepe kennis van onderwijsinstellingen). Eén vaste programmacoördinator vanuit Npuls, die gedurende het gehele traject de relatie met instellingen opbouwt en onderhoudt, zou ook kunnen helpen.

Onderling contact

Juist omdat het collectieve contact zo werd gewaardeerd, zouden er meer contactmomenten mogen zijn tussen de challenge-eigenaren: bijvoorbeeld een of twee intervisiebijeenkomsten met challenge-owners naast de carrousel dag. Of een challenge-ownerprogramma, parallel aan dat voor startups. Of gewoon meer sociale bijeenkomsten zoals borrels. Anderen pleitten voor een bredere aanpak: ze wensten een platform voor alle challenge-owners en startups om onderlinge communicatie, verbinding en leren van én met elkaar te faciliteren.

Training

Het trainingsprogramma voor startups kan verbeterd worden met duidelijker, gezamenlijk geformuleerde leerdoelen en een overzichtelijke planning die reeds bij de kick-off wordt gedeeld. Het zou bovendien voor startups nuttig zijn om meer te leren over de regels met betrekking tot aanbestedingen in het onderwijs.

Aanbesteding

Als laatste werd geadviseerd om vanuit Npuls te onderzoeken of een SiR EdTech 3.0 ook kan werken zonder aanbesteding. Dan zouden challenge-owners eerder met een startup om de tafel kunnen.

5. Lessons learned

1. Binnen de instelling is het van belang dat het onderwijs eigenaar is van innovatie met ICT en dus **direct betrokken** is in een traject als SiR EdTech.
2. Een **multidisciplinaire** aanpak van onderwijsinnovatie met ICT binnen instellingen is essentieel. Zeker in het kader van mogelijke implementatie en opschaling na afronding van een pilot is het van belang dat alle stakeholders (centrale diensten, beleid, bestuur) vanaf de start bij een co-creatie traject betrokken zijn. Dit proces van intern mensen aanhaken binnen de complexe governancestructuur van onderwijsinstellingen is niet vanzelfsprekend en vraagt om initiatiefnemers/trekkers die goed ingebed zijn in de organisatie, zogeheten 'makelaars'.
3. Een breed gedragen visie op onderwijsinnovatie met ICT is noodzakelijk om co-creatie met EdTech bedrijven beter te laten landen binnen de instelling en de slaagkans te vergroten. De link met **publieke waarden**, en dus het belang voor onderwijsinstellingen om samen te werken met innovatieve EdTech-partijen, moet expliciet worden uitgedragen door Npuls en onderdeel zijn van toekomstige co-creatie trajecten.
4. Met SiR EdTech wilden we een drempel wegnemen, door het regelen van de Europese aanbesteding voorafgaand aan de pilotfase. Zo konden instellingen bij succes het ontwikkelde product meteen implementeren en opschalen. Uit SiR EdTech 1.0 en 2.0 blijkt echter heel duidelijk dat implementatie ook bij vooraf geregelde aanbesteding niet gegarandeerd is. **Langetermijnfinanciering**, implementatiemogelijkheden en randvoorwaarden voor opschaling na een succesvolle pilot moeten onderdeel zijn van de voorbereidingsfase van co-creatie trajecten.

6. Vooruitblik

In maart 2024 werd SiR EdTech 2.0 afgerond. Deelnemende instellingen, startups en mentoren zijn enthousiast over het in co-creatie ontwikkelen van innovatieve oplossingen. In de evaluaties zijn duidelijke successen en leerpunten geformuleerd. Innovatie middels co-creatie tussen de markt en onderwijsinstellingen (1) brengt vraag en aanbod dicht bij elkaar waardoor ontwikkelde oplossingen beter zijn, (2) draagt bij aan een proactieve, integrale en strategische benadering van innovatie, en (3) zorgt voor meer regie op digitale soevereiniteit binnen onderwijsinstellingen (borging publieke waarden). Aansluitend op de SiR EdTech-evaluaties en parallel aan het Marktplaats-experiment (met een co-creatiecategorie), zijn we op zoek naar manieren om co-creatie tussen (kleinere) marktpartijen en onderwijsinstellingen te analyseren en ondersteunen en het belang van co-creatie uit te dragen.

Publieke waarden

Het onderwijs in Nederland is gebaseerd op publieke waarden zoals menselijkheid, rechtvaardigheid en autonomie. Ook bij digitaliseringsvraagstukken zijn deze waarden leidend. Helaas zijn het vaak (grote) IT-bedrijven die bepalen hoe de digitalisering van de onderwijssector wordt vormgegeven. Om dit te veranderen, is het cruciaal dat de regie bij de onderwijssector ligt, met meer controle over data en digitale autonomie. Dit is een zaak van lange adem: het vraagt een andere manier van denken, handelen en leren, evenals nieuwe vormen van publiek-private samenwerking.

Co-creatie tussen onderwijsinstellingen en EdTech-bedrijven is een vorm van publiek-private samenwerking. De wereld van educatieve technologie is voortdurend in beweging, vooral met de opkomst van XR- en AI-toepassingen. In het onderwijs vindt deze digitale transformatie plaats temidden van bezuinigingen, personeelstekorten en internationale kritiek (zie het Draghi-rapport). Co-creatie is een manier om binnen deze context regie te pakken en samen met bedrijven EdTech-oplossingen te ontwikkelen die langdurig meerwaarde bieden voor het onderwijs. Dit gaat verder dan de ontwikkeling van concrete tools, want instellingen bepalen zo ook de voorwaarden waaronder wordt samengewerkt. Voor bedrijven biedt co-creatie inzicht in het landschap van het Nederlandse vervolgonderwijs en een manier om hun aanbod beter af te stemmen en betere innovatiepartners te worden.

Samenwerking ondersteunen

Uit verschillende activiteiten van de Pilothon in 2024 blijkt dat instellingen én EdTech-bedrijven obstakels ervaren in het succesvol co-creëren van nieuwe educatieve technologie. Zo blijkt het met regelmaat een uitdaging voor bedrijven om input vanuit het onderwijs te krijgen.

Er is ook ruimte voor betere samenwerking tussen instellingen op gebieden als content, vraagarticulatie en inkoop. Om deze uitdagingen te onderzoeken en succesfactoren te achterhalen, zal de Pilothub onder de noemer van het [Co-Creatie Lab](#) tussen januari en mei 2025 diverse onderzoeksactiviteiten uitvoeren. Dit heeft als doel om instellingen beter te ondersteunen bij co-creatietrajecten tussen instellingen en EdTech-bedrijven en bij te dragen aan duurzame innovatie met EdTech, waarbij publieke waarden centraal staan.

Bijlage

Fasering programma SiR EdTech

Vorbereidingsfase (5 maanden)

In de voorbereidingsfase legde het SiR EdTech-programmateam contact met onderwijsinstellingen (mbo, hbo en wo) om vraagstukken op te halen die mogelijk door een EdTech-ondernemer opgelost konden worden. Samen met het programmteam werkten de geïnteresseerde onderwijsinstellingen hun vraagstukken uit tot een zogeheten ‘challenge’ waar startups zich op in konden schrijven.

Om te helpen bij het inkaderen en specificeren van de challenge, werd een challenge-sessie georganiseerd door het programmteam van SiR EdTech. Verder was het aan de instelling om nader onderzoek te doen naar bijvoorbeeld stakeholders, en eventueel een marktonderzoek.

Wanneer deze eerste fase aanleiding gaf om verder te gaan met het programma, werd tijdens een tweede challenge-sessie de uitdaging verder geconcretiseerd.

Uiteindelijk tekende elke deelnemende instelling een ‘SiR EdTech-contract’. Daarin stonden onder meer de volgende punten:

- De **doorlooptijd** van het programma is ongeveer één jaar, waarbij vier maanden voorbereiding zijn, zes maanden looptijd en twee maanden evaluatie.
- De instelling moet minimaal **€ 10.000 pilotbudget** reserveren per vraagstuk, plus budget en bemensing voor het eventueel implementeren van de oplossing.
- Ze tekent een **samenwerkingscontract met SURF** als inkoopende organisatie namens de deelnemende instellingen. Daarnaast dient de instelling toegang te verlenen tot relevante data en contacten om de startup te ondersteunen.
- De instelling is onderdeel van het **incubatie- en trainingsprogramma**. Ze werkt hierbij nauw samen met de startup om de oplossing tot een succes te maken.

Aanbestedingsproces (4 maanden)

Nadat de challenge concreet was gemaakt en de instelling een SiR EdTech-contract had getekend, ging het programmteam aan de slag met het aanbestedingsproces.

Een inkoopopdracht van de overheid heet een aanbesteding. De overheid moet zich aan bepaalde regels houden bij aanbestedingen om het inkopen integer te laten verlopen.

Bij SiR EdTech liep het proces als volgt:

1. Het SiR EdTech-programmateam schreef op basis van de challenges een standaard-aanbesteding.
2. Het SiR EdTech-kernteam checkte de aanbesteding, waarna ook de juridische afdelingen van onder meer SURF naar de aanbesteding keken.
3. De instelling van de challenge beoordeelde de aanbesteding en publiceerde deze na goedkeuring op TenderNed.
4. Via TenderNed konden startups vervolgens hun interesse uiten.
5. Na sluiting van de inschrijving vond de eerste beoordeling plaats van alle aanmeldingen door het programmteam. Er werd gecontroleerd of de aanmelding aan de voorwaarden voldeed. Daarnaast werden de kwaliteit en 'fit' beoordeeld.
6. Een tweede beoordeling van de inschrijving vond plaats middels presentaties aan de beoordelingscommissies; deze bestonden uit afgevaardigden van zowel de challenge-eigenaar als het SiR EdTech-programmateam.
7. Hierop volgde de voorlopige gunning: de beoordelingen werden verwerkt en het resultaat gecommuniceerd naar alle inschrijvers.
8. Tijdens een wettelijk bepaalde 'Alcatelperiode' mocht er bezwaar worden gemaakt door de afgewezen startups.
9. Vervolgens kon overgegaan worden tot definitieve gunning. Het programma werd gestart door de gematchte startups en challenge-eigenaren feestelijk te presenteren.

Co-creatiefase (6 maanden)

Nu er geschikte samenwerkingspartners waren gevonden, konden de deelnemende organisaties starten met het co-creatieproces. In deze fase werd de samenwerking tussen de startup en de onderwijsinstelling begeleid door het SiR EdTech-programmateam. Elk traject kreeg een eigen mentor, die de interactie tussen startup en challenge-eigenaar begeleidde en aanwezig was bij de gezamenlijke sessies. De mentor had ook afzonderlijke sessies met de startup om deze voort te helpen in het proces.

Voor de startups werden elke maand een workshop en een intervisiebijeenkomst georganiseerd. Workshops hadden thema's als 'pitchen', 'netwerkend samenwerken met hoger onderwijs' en 'testen'. De maandelijks intervisiebijeenkomsten tussen startups en het SiR EdTech-programmateam zorgden voor heldere wederzijdse communicatie.

Verder organiseerde het programmteam de hier volgende vier bijeenkomsten voor challenge-eigenaren en startups tezamen.

Kick-off

Tijdens deze bijeenkomst werden de afzonderlijke trajecten opgestart met het opstellen van een pilotplan. Dat gebeurde door middel van de eerste deep dive. Deze diende om inhoudelijke zaken te bespreken en concrete afspraken te maken: 'wat is de interpretatie van de challenge door beide partijen', 'wie doet wat', 'wat verwachten we van elkaar', 'hoe communiceren we', 'wanneer is de pilot succesvol', 'hoe meten we dit' et cetera.

Tweede deep dive

Deze volgde een maand later om zo alle informatie voor het afronden van het pilotplan te verkrijgen.

SiR EdTech Carrousel Dag

Twee maanden later, dus halverwege het programma, kwamen de gezamenlijke instellingen, startups en mentoren opnieuw samen. Het programma van deze SiR EdTech Carrousel Dag bestond uit drie onderdelen:

- **Plenaire feedbacksessie:** elke startup kreeg vijf minuten om zichzelf en de challenge te presenteren, waarna ze een vraag mochten stellen aan de zaal. Andere startups en mentoren konden hierop antwoorden. Zo kon men van elkaars expertise leren.
- **Triangle-time:** sessie van 45 minuten met startup, mentor en challenge-eigenaar.
- **Speeddates van startups en mentoren:** een-op-eenssessies met verschillende mentoren en startups.

Demo Day

In maart werd het eindresultaat van de samenwerkingen door de startups gepresenteerd op het EdTech Event. Voor een zaal met vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en bedrijven lieten de startups zien waar ze de afgelopen maanden met de onderwijsinstelling aan gewerkt hadden en waar ze nu stonden. Aansluitend werd vooruitgeblikt en was er ruimte om vragen te stellen.

Evaluatiefase (2 maanden)

Nadat de pilot was afgerond, startte de evaluatiefase. Hierin stonden de volgende onderdelen centraal:

- **Toekomstplannen:** de betrokken partijen keken of de oplossing ook daadwerkelijk geïmplementeerd kon worden bij de instelling.
- **Evaluatie van het programma:** er vond een formeel moment plaats waarin het programma centraal stond. Tijdens deze sessie kon feedback gegeven worden op de opzet van het SiR EdTech-programma.

Onderwijs
bewegen.